

**PROFESIJAS STANDARTS
UGUNSDROŠĪBA**

**UGUNSDZĒSĪBAS UN GLĀBŠANAS DIENESTA
UGUNSDZĒSĒJA GLĀBĒJA
PROFESIONĀLĀS KVALIFIKĀCIJAS PRASĪBAS**

1. Profesionālās kvalifikācijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis, prasības izglītībai	
Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta ugunsdzēsējs glābējs (Profesiju klasifikatora kods: 5411 08)	Kvalifikācijas līmenis: Ceturtais profesionālās kvalifikācijas līmenis (4. PKL)
	Prasības attiecībā uz iepriekš iegūto izglītību: Nav
2. Profesionālās kvalifikācijas daļas un profesionālās kvalifikācijas prasības attiecībā uz specializāciju un saistītu profesionālo kvalifikāciju	
Prasības attiecībā uz darba tirgū atpazīstamu kvalifikācijas daļu: Nav.	
Profesionālās kvalifikācijas specializācijas: Nav.	
Saistītās profesionālās kvalifikācijas, kvalifikācijas līmenis: Ugunsdrošības un civilās aizsardzības tehniķis (5. PKL)	
3. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu kopsavilkums	
Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta ugunsdzēsējs glābējs strādā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā un, pildot atbilstoši pakļautībai likumīgos rīkojumus, atbildīgi veic ugunsgrēku dzēšanu un glābšanas darbus, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus notikuma vietā, lai nodrošinātu sabiedrības drošību, dzīvības glābšanu un samazinātu kaitējumu videi un īpašumam.	
Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta ugunsdzēsēja glābēja pienākumi un uzdevumi:	
3.1. Ugunsgrēku dzēšana, glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana:	
3.1.1. izbraukt uz notikuma vietu;	
3.1.2. pildīt apakšvienības komandiera rīkojumus;	
3.1.3. patstāvīgi pieņemt lēmumu dzīvībai bīstamā situācijā;	
3.1.4. veikt cilvēku un dzīvnieku glābšanas darbus un evakuāciju;	
3.1.5. veikt neatliekamos avāriju seku likvidēšanas pasākumus;	
3.1.6. veikt glābšanas darbus pēc ceļu satiksmes negadījumiem;	
3.1.7. veikt glābšanas darbus iekšējos ūdeņos;	
3.1.8. veikt ugunsgrēku dzēšanu;	
3.1.9. sniegt pirmo palīdzību cietušajiem;	
3.1.10. lietot individuālos aizsardzības līdzekļus;	
3.1.11. lietot sakaru līdzekļus notikuma vietā;	
3.1.12. izmantot ugunsdzēsības un glābšanas tehniskos resursus.	

3.2. Dežūrmaiņas darba izpilde:

- 3.2.1. dežūrmaiņas pieņemšanas un nodošanas laikā veikt dienesta pienākumu izpildes vietā tehnisko resursu un sakaru līdzekļu pārbaudi;
- 3.2.2. veikt ugunsdzēsības un glābšanas tehnisko resursu apkopi lietotāja līmenī;
- 3.2.3. orientēties struktūrvienības daļas/posteņa pārziņas rajonā un tajā esošajās ūdens ņemšanas vietās;
- 3.2.4. veikt preventīvas pasākumus ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomā;
- 3.2.5. izskaidrot iedzīvotāju rīcību ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomā;
- 3.2.6. lietot zināšanas ugunsdrošībā.

3.3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, vispārējās zināšanas un kompetences:

- 3.3.1. lietot valsts valodu;
- 3.3.2. lietot starpkultūru komunikācijas principus un daudzvalodu kompetenci;
- 3.3.3. lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas;
- 3.3.4. pilnveidot savu profesionālo kvalifikāciju, zināšanas un prasmes;
- 3.3.5. uzturēt dienesta pienākumu veikšanai atbilstošu fizisko sagatavotību un veselību;
- 3.3.6. ievērot darba/dienesta tiesību normas;
- 3.3.7. ievērot darba aizsardzības, vides aizsardzības un civilās aizsardzības prasības;
- 3.3.8. pildīt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbību reglamentējošas tiesību normas un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta rīkojumos noteiktās prasības.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.1.	Ugunsgrēku dzēšana, glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana				
4.1.1.	Izbraukt uz notikuma vietu.	Pieņemt informāciju par notikumu. Ātri reaģēt uz saņemto informāciju par notikumu. Savlaicīgi izbraukt uz notikuma vietu. Ievērot darba aizsardzības prasības, izbraucot uz notikuma vietu.	<u>Lietotāja līmenī:</u> Izbraukuma organizācija no depo. Drošas braukšanas noteikumi. Darba aizsardzības prasības.	Spēja izbraukt uz notikumu.	4.LKI līmenis
4.1.2.	Pildīt apakšvienības komandiera rīkojumus.	Precīzi un ātri izpildīt rīkojumus. Pildīt savus un savas nodaļas uzdevumus notikuma vietā. Sadarboties komandā. Ievērot darba aizsardzības prasības atbilstoši uzdotajam rīkojumam.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbību reglamentējošas tiesību normas. Saskarsmes psiholoģija. <u>Lietotāja līmenī:</u> Apakšvienības taktiskās iespējas. Darba aizsardzības prasības.	Spēja ātri un precīzi izpildīt apakšvienības komandiera rīkojumus.	4.LKI līmenis

4.1.3.	Patstāvīgi pieņemt lēmumu dzīvībai bīstamā situācijā.	<p>Uzņemties atbildību par sava darba rezultātu.</p> <p>Pildīt savu pienākumu ugunsgrēku dzēšanas un glābšanas darbu vadītāja, darba iecirkņa vadītāja norādītajā pozīcijā, izvērtējot kritiski dzīvības un veselības draudus.</p> <p>Rūpīgi izvērtēt bīstamo iekārtu un konstrukciju izmaiņas.</p> <p>Ātri reaģēt, novērojot bīstamo iekārtu un konstrukciju izmaiņas, nekavējoties ziņot ugunsgrēku dzēšanas un glābšanas darbu vadītājam, darba iecirkņa vadītājam vai apakšvienības komandierim par tām.</p> <p>Ievērot darba aizsardzības prasības atbilstoši bīstamajai situācijai.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbību reglamentējošas tiesību normas.</p> <p><u>Lietotāja līmenī:</u> Bīstamās iekārtas un konstrukcijas. Darba aizsardzības prasības.</p>	<p>Spēja adekvāti rīkoties kritiskā situācijā, novērtēt dzīvību un veselību apdraudošas situācijās un patstāvīgi pieņemt lēmumus.</p> <p>Spēja izvērtēt situācijas bīstamību.</p> <p>Spēja brīdināt par izmaiņām notikumu vietā.</p>	4.LKI līmenis
--------	---	---	---	--	---------------

4.1.4.	Veikt cilvēku un dzīvnieku glābšanas darbus un evakuāciju.	<p>Lietot atbilstošus cilvēku un dzīvnieku glābšanas darba paņēmienus.</p> <p>Veikt pretspāju līdzekļu ievadīšanu cietušajam pēc mediķu lēmuma.</p> <p>Lietot cilvēku un dzīvnieku glābšanas darbiem atbilstošu aprīkojumu.</p> <p>Notikuma vietā nepieciešamības gadījumā darboties izlūkošanas grupas sastāvā.</p> <p>Pārzināt glābšanas darbu aprīkojumu.</p> <p>Brīdināt cilvēkus par iespējamiem dzīvības draudiem.</p> <p>Nekavējoties ziņot ugunsgrēku dzēšanas un glābšanas darbu vadītājam, darba iecirkņa vadītājam vai apakšvienības komandierim par nelaimes gadījumu vai cilvēku veselības un dzīvības draudiem.</p> <p>Ievērot darba aizsardzības prasības, veicot cilvēku un dzīvnieku glābšanas darbu un evakuāciju.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbību reglamentējošas tiesību normas.</p> <p>Saskarsmes psiholoģijas teorijas.</p> <p><u>Lietotāja līmenī:</u></p> <p>Cilvēku glābšanas metodes.</p> <p>Dzīvnieku glābšanas metodes.</p> <p>Glābšanas darbu aprīkojums.</p> <p>Nogruvumu seku likvidācija.</p> <p>Glābšanas darbi augstumā.</p> <p>Sadarbība ar citiem dienestiem un iestādēm.</p> <p>Darba aizsardzības prasības.</p>	<p>Spēja veikt cilvēku un dzīvnieku evakuācijas un glābšanas darbus.</p> <p>Spēja darboties izlūkošanas grupas sastāvā</p> <p>Spēja ziņot par iespējamiem nelaimes gadījumiem vai dzīvības draudiem.</p>	4.LKI līmenis
--------	--	--	--	--	---------------

4.1.5.	Veikt neatliekamās avāriju sekas likvidēšanas pasākumus.	<p>Izmantot atbilstošus tehniskos resursus neatliekamo avāriju sekas likvidēšanas pasākumu darbiem.</p> <p>Lietot atbilstošu aprīkojumu neatliekamo avāriju sekas likvidēšanas pasākumu darbiem.</p> <p>Lietot ugunsdzēsīgās, absorbējošās, neitralizējošās vielas un to īpašības.</p> <p>Ievērot neatliekamo avāriju sekas likvidēšanas darbības algoritmu.</p> <p>Notikuma vietā nepieciešamības gadījumā darboties izlūkošanas grupas sastāvā.</p> <p>Ievērot darba aizsardzības prasības, veicot neatliekamo avāriju sekas likvidēšanas pasākumus.</p>	<p><u>Lietotāja līmenī:</u> Notikuma izlūkošanas paņēmieni. Darbos iesaistāmie resursi. Bīstamo vielu īpašības un noplūdes sekas likvidācija. Ugunsdzēsīgās, absorbējošās, neitralizējošās vielas un to īpašības.</p> <p>Radiācijas drošība. Dabas katastrofu pārvaldība. Nogruvumu sekas likvidācija. Glābšanas darbu augstumā veikšana. Sadarbība ar citiem dienestiem. Darba aizsardzības prasības.</p>	Spēja veikt neatliekamās avāriju sekas likvidēšanas pasākumus.	4.LKI līmenis
4.1.6.	Veikt glābšanas darbus pēc ceļu satiksmes negadījumiem.	<p>Izmantot atbilstošus tehniskos resursus glābšanas darbiem.</p> <p>Nodrošināt drošību glābšanas darbu laikā.</p> <p>Lietot atbilstošus glābšanas darbu paņēmienus.</p> <p>Lietot ugunsdzēsīgās, absorbējošās, neitralizējošās vielas ceļu satiksmes negadījumu sekas likvidācijā.</p> <p>Ievērot darba aizsardzības prasības, veicot ceļu satiksmes negadījumu glābšanas darbus.</p>	<p><u>Lietotāja līmenī:</u> Notikuma izlūkošanas paņēmieni. Glābšanas darbu pēc ceļu satiksmes negadījumiem paņēmieni. Darbos iesaistāmie tehniskie resursi. Bīstamo vielu īpašības un noplūdes sekas likvidācija. Ugunsdzēsīgās, absorbējošās, neitralizējošās vielas un to īpašības.</p> <p>Sadarbība ar citiem dienestiem. Darba aizsardzības prasības.</p>	Spēja veikt glābšanas darbus pēc ceļu satiksmes negadījumiem, lietojot ceļu satiksmes negadījumu sekas likvidācijas tehniskos resursus un līdzekļus.	4.LKI līmenis

4.1.7.	Veikt glābšanas darbus iekšējos ūdeņos.	<p>Lietot glābšanas darbiem iekšējos ūdeņos atbilstošu aprīkojumu.</p> <p>Nodrošināt drošību glābšanas darbu laikā.</p> <p>Lietot atbilstošus glābšanas darba paņēmienus.</p> <p>Ievērot darba aizsardzības prasības, veicot glābšanas darbus iekšējos ūdeņos.</p>	<p><u>Lietotāja līmenī:</u></p> <p>Notikuma izlūkošanas paņēmieni. Glābšanas darbu paņēmieni uz ūdens.</p> <p>Darbos iesaistāmie tehniskie resursi.</p> <p>Sadarbība ar citiem dienestiem.</p> <p>Darba aizsardzības prasības.</p>	Spēja veikt glābšanas darbus iekšējos ūdeņos, lietojot glābšanas darbu paņēmienus.	4.LKI līmenis
4.1.8.	Veikt ugunsgrēku dzēšanu.	<p>Izmantot atbilstošus tehniskos resursus ugunsgrēku dzēšanas darbiem.</p> <p>Notikuma vietā nepieciešamības gadījumā darboties izlūkošanas grupas sastāvā.</p> <p>Strādāt grupas sastāvā elpošanai nepiemērotā vidē.</p> <p>Pārzināt atbilstošu tehnisko aprīkojumu, veicot ugunsdzēsīgo līdzekļu padošanu degšanas vietā un šļūteņu līnijas izvilkšanu.</p> <p>Ievērot darba aizsardzības prasības, veicot ugunsgrēka dzēšanu.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī</u></p> <p>Ugunsgrēks un tā attīstība. Izšķirošā virziena noteikšana.</p> <p><u>Lietotāja līmenī:</u></p> <p>Notikuma izlūkošanas paņēmieni. Ugunsdzēsības un glābšanas aprīkojums un aizsardzības līdzekļi.</p> <p>Ugunsdzēsīgās vielas, to padošana degšanas vietā un šļūteņu līnijas izvilkšana.</p> <p>Ugunsgrēku dzēšanas paņēmieni. Darba veikšanas kārtība elpošanai nepiemērotā vidē.</p> <p>Darba aizsardzības prasības.</p>	<p>Spēja dzēst ugunsgrēku, lietojot tehnisko aprīkojumu.</p> <p>Spēja strādāt elpošanai nepiemērotā vidē lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus.</p> <p>Spēja notikuma vietā darboties izlūkošanas grupas sastāvā.</p> <p>Spēja veikt šļūteņu līnijas izvilkšanu un ugunsdzēsīgo līdzekļu padošanu degšanas vietā.</p>	4.LKI līmenis

4.1.9.	Sniegt pirmo palīdzību cietušajiem.	Secīgi veikt pirmās palīdzības sniegšanas darbības.	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Traumu veidi. Amputācija. Slimības. Glābēju drošība.</p> <p><u>Lietotāja līmenī:</u> Pirmās palīdzības sniegšana notikuma vietā. Pirmās palīdzības aptiecināšanas saturs. Rīcības secība, strādājot ar cietušo. Atdzīvināšanas pasākumi. Bērnu uz zīdaiņu atdzīvināšana. Dzīvībai bīstamas asiņošanas apturēšana. Palīdzība šoka gadījumā. Palīdzība termisko bojājumu gadījumā – pārkāršana, atdzišana, apsaldējumi, apdegumi. Palīdzība ķīmisko vielu izraisītu bojājuma gadījumā. Palīdzība elektrotraumas gadījumā. Palīdzība slīkšanas gadījumā. Palīdzība dzīvnieku radīto bojājumu gadījumā. Rīcība svešķermeņa iekļūšanas gadījumā. Cietušā transportēšana. Rīcība, ja ir daudz cietušo vienlaikus.</p>	Spēja sniegt pirmo palīdzību cietušajiem.	4.LKI līmenis
--------	-------------------------------------	---	--	---	---------------

4.1.10.	Lietot individuālos aizsardzības līdzekļus.	<p>Izvēlēties piemērotus aizsardzības līdzekļus konkrētam uzdevumam.</p> <p>Atbildīgi izmantot aizsardzības līdzekļus, strādājot elpošanai nepiemērotā vidē.</p> <p>Pārbaudīt individuālos aizsardzības līdzekļus.</p> <p>Ievērot darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus.</p>	<p><u>Lietotāja līmenī:</u> Individuālie aizsardzības līdzekļi notikumu vietā. Aizsardzības līdzekļi un aprīkojums darbam elpošanai nepiemērotā vidē. Darba aizsardzības prasības.</p>	<p>Spēja izvēlēties un lietot individuālās aizsardzības līdzekļus un aprīkojumu.</p> <p>Spēja, strādājot elpošanai nepiemērotā vidē, izvēlēties un lietot atbilstošus aizsardzības līdzekļus un aprīkojumu.</p>	4.LKI līmenis
4.1.11.	Lietot sakaru līdzekļus notikuma vietā.	<p>Ievērot sakaru līdzekļu lietošanas kārtību.</p> <p>Pārliecinoši sniegt nepieciešamo informāciju, izmantojot sakaru līdzekļus.</p> <p>Uzturēt sakarus ar notikumā iesaistītajiem resursiem.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Sakaru organizēšana notikumu vietā. Balss radio sakaru apmaiņas algoritmi.</p> <p><u>Lietotāja līmenī:</u> Informācijas apmaiņa notikuma vietā, izmantojot sakaru līdzekļus. Radiosaukļi.</p>	Spēja lietot sakaru līdzekļus notikuma vietā saskaņā ar lietošanas kārtību.	4.LKI līmenis

4.1.12.	Izmantot ugunsdzēsības un glābšanas tehniskos resursus.	<p>Profesionāli lietot ugunsdzēsības un glābšanas tehniku, aprīkojumu.</p> <p>Operatīvi strādāt ar ugunsdzēsības un glābšanas tehniku, aprīkojumu.</p> <p>Atbildīgi lietot ugunsdzēsības un glābšanas tehniku, aprīkojumu.</p> <p>Uzturēt tehniskā kārtībā ugunsdzēsības un glābšanas tehniskos resursus.</p> <p>Lietot cilvēku celšanai paredzēto pacelāju, atbilstoši ekspluatācijas prasībām.</p> <p>Lietot speciālos instrumentus un aprīkojumu būvkonstrukciju uzlaušanai, nojaukšanai un nostiprināšanai.</p> <p>Pārbaudīt aprīkojuma gatavību darbam elpošanai nepiemērotā vidē.</p> <p>Ievērot darba aizsardzības prasības lietojot ugunsdzēsības un glābšanas tehniskos resursus.</p>	<p><u>Lietotāja līmenī:</u></p> <p>Ugunsdzēsības transportlīdzekļi (pamatautomobiļi, speciālie automobiļi u.c.) tai skaitā cilvēka celšanai paredzēts pacelājs un cita tehnika.</p> <p>To tehniskais raksturojums, taktiski tehniskās iespējas.</p> <p>Ugunsdzēsības un glābšanas aprīkojums un to ekspluatācijas prasības.</p> <p>Valsts materiālās rezerves, to iesaistīšanas kārtība.</p> <p>Būvkonstrukciju uzlaušanas, nojaukšanas un nostiprināšanas paņēmieni.</p> <p>Aprīkojums darbam elpošanai nepiemērotā vidē.</p> <p>Darba aizsardzības prasības.</p>	<p>Spēja strādāt ar ugunsdzēsības un glābšanas tehniku, aprīkojumu.</p> <p>Spēja strādāt ar cilvēka celšanai paredzēto pacelāju.</p> <p>Spēja uzturēt tehniskā kārtībā lietotāja līmenī ugunsdzēsības un glābšanas tehniskos resursus.</p>	4.LKI līmenis
---------	---	--	--	--	---------------

4.2.	Dežūrmaiņas darba izpilde				
4.2.1.	Dežūrmaiņas pieņemšanas un nodošanas laikā veikt tehnisko resursu un sakaru līdzekļu pārbaudi.	<p>Ievērot tehniskā aprīkojuma un ugunsdzēsības transportlīdzekļu ekspluatācijas prasības.</p> <p>Atbildīgi veikt tehniskā aprīkojuma pārbaudi.</p> <p>Pārbaudīt ugunsdzēsīgo vielu un absorbentu esamību.</p> <p>Pārbaudīt izmantojamo sakaru līdzekļu esamību un darbību.</p> <p>Ievērot darba aizsardzības prasības dežūrmaiņas pieņemšanas un nodošanas laikā.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta tehnisko resursu pārbaudes reglamentējošie normatīvie akti.</p> <p><u>Lietotāja līmenī:</u> Tehnisko resursu, t.sk. ugunsdzēsīgo vielu, sakaru līdzekļu pārbaudes prasības. Dežūrmaiņas pieņemšanas un nodošanas kārtība. Darba aizsardzības prasības.</p>	<p>Spēja novērtēt tehnisko aprīkojumu, ugunsdzēsības transportlīdzekļu darbību.</p> <p>Spēja novērtēt ugunsdzēsīgo vielu un absorbentu atbilstību.</p> <p>Spēja pārzināt un novērtēt sakaru līdzekļu darbību.</p>	4.LKI līmenis
4.2.2.	Veikt ugunsdzēsības un glābšanas tehnisko resursu tehnisko apkopi.	<p>Ievērot ugunsdzēsības un glābšanas tehnisko resursu tehnisko apkopju veikšanas kārtību lietotāja līmenī.</p> <p>Atbildīgi veikt ugunsdzēsības un glābšanas tehnisko resursu tehnisko apkopi lietotāja līmenī.</p> <p>Ievērot darba aizsardzības prasības veicot tehnisko apkopi.</p>	<p><u>Lietotāja līmenī:</u> Ugunsdzēsības un glābšanas tehnisko resursu tehnisko apkopju veikšanas kārtība. Tehniskās apkopes darbi. Darba aizsardzības prasības.</p>	Spēja veikt ugunsdzēsības un glābšanas tehnisko resursu tehnisko apkopi lietotāja līmenī.	4.LKI līmenis

4.2.3.	Orientēties struktūrvienības daļas/posteņa pārziņas rajonā un tajā esošajās ūdens ņemšanas vietās.	Pielietot informāciju par daļas/posteņa pārziņas rajona robežām, paaugstinātas bīstamības objektiem un ūdens ņemšanas vietām.	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Struktūrvienības daļas/posteņa pārziņas rajona paaugstinātas bīstamības objekti.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Struktūrvienības daļas/posteņa pārziņas rajona robežas. Struktūrvienības daļas/posteņa pārziņas rajona ūdens ņemšanas vietas.</p>	Spēja orientēties struktūrvienības daļas/posteņa pārziņas rajonā un tajā esošajās ūdens ņemšanas vietās.	4.LKI līmenis
4.2.4.	Veikt preventijas pasākumus ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomā.	Identificēt piemērotu ugunsdrošības preventijas materiālu attiecīgajai mērķa grupai un pasākumam.	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Preventijas pasākumu mērķis un veidi.</p> <p><u>Lietotāja līmenī:</u> Preventijas metodes.</p>	Spēja iesaistīties un, vienkāršā veidā izskaidrojot, veikt preventijas pasākumus ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomā.	3.LKI līmenis
4.2.5.	Izskaidrot iedzīvotāju rīcību ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomā.	<p>Atrast institūciju sagatavotos informatīvos materiālus par rīcību dažādu apdraudējumu gadījumā.</p> <p>Izprast katastrofu pārvaldīšanā iesaistīto institūciju atbildību.</p> <p>Vienkāršā valodā paskaidrot rīcību ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomā.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Galvenie iespējamie apdraudējumi Latvijā, iedzīvotāju rīcība. Valsts agrīnās brīdināšanas sistēma. Iedzīvotāju evakuācija apdraudējuma gadījumā.</p>	Spēja vienkāršā veidā izskaidrot iedzīvotāju rīcību dažādu apdraudējumu gadījumā.	3.LKI līmenis

4.2.6.	Pielietot zināšanas ugunsdrošībā.	<p>Lietot spēkā esošās tiesību normas par ugunsdrošības nodrošināšanas pamatiem.</p> <p>Lietot spēkā esošās tiesību normas par atbildību ugunsdrošības pārkāpumiem.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Ugunsdrošības prasības būvēm un to konstrukcijām. Evakuācijas ceļi un izejas. Ugunsdrošībai nozīmīgas inženiertehniskās sistēmas. Rīcība ugunsgrēka gadījumā. Administratīvā atbildība un kriminālatbildība par ugunsdrošības prasību pārkāpumiem.</p>	<p>Spēja pielietot zināšanas par ugunsdrošību, veicot ugunsgrēku dzēšanu, neatliekamos avāriju seku likvidācijas un glābšanas darbus, kā arī veicot prevencijas pasākumus.</p>	3.LKI līmenis
--------	-----------------------------------	---	---	--	---------------

**5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)
5.1.	Atbilstoši 4. sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar valsts valodas lietošanu.	Sazināties mutvārdos dažādās profesionālajās situācijās un vidēs. Lietot nozares profesionālo leksiku valsts valodā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Gramatikas un valodas funkcijas. Valodas kultūra. Valodas stili. <u>Lietošanas līmenī:</u> Valsts valodas vārdu krājums un lietojums. Profesionālā terminoloģija.	Spēja brīvi sazināties valsts valodā mutvārdos, izteikt un interpretēt jēdzienus, domas, faktus un viedokli un lietot profesionālo terminoloģiju darba pienākumu veikšanai.
5.2.	Atbilstoši 4. sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar starpkultūru komunikācijas principus un daudzvalodu kompetences lietošanu.	Sazināties mutiski vismaz vienā svešvalodā. Lietot profesionālo terminoloģiju vismaz vienā svešvalodā. Ievērot starpkultūru komunikācijas principus daudz kultūru vidē.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Vārdu krājums. Gramatikas un valodas funkcijas. Valodas un komunikācijas konteksts. <u>Lietošanas līmenī:</u> Svešvalodas vārdu krājums un lietojums. Profesionālā terminoloģija. Starpkultūru komunikācijas principi	Spēja mutiski sazināties vismaz vienā svešvalodā un lietot profesionālo terminoloģiju darba pienākumu veikšanai.
5.3.	Atbilstoši 4. sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar profesionālās	Lietot specializētās datorprogrammas atbilstoši darba uzdevumam. Izmantot drošas datora lietošanas	<u>Lietošanas līmenī:</u> Specializētās lietojumprogrammas atbilstoši darba uzdevumam. Biroja tehnika un tās darbības	Spēja pārliecinoši un droši izvēlēties un lietot digitālos komunikācijas līdzekļus. Spēja lietot specializētās

	darbības veikšanai nepieciešamo informācijas un komunikācijas tehnoloģiju lietošanu.	<p>programmas.</p> <p>Sazināties, izmantojot informācijas tehnoloģijas, digitālo vidi.</p> <p>Patstāvīgi atrast nepieciešamo informāciju interneta resursos, datu nesējos.</p> <p>Rīkoties saskaņā ar tiesību normām, kas attiecināmas uz digitālo tehnoloģiju datu izmantošanu.</p>	<p>principi. Informācijas sistēmu drošība.</p> <p>Datoru drošības programmas.</p> <p>Datu drošība.</p>	datorprogrammas atbilstoši darba uzdevumam.	
5.4.	Pilnveidot savu profesionālo kvalifikāciju, zināšanas un prasmes.	<p>Novērtēt un apzināt savu personīgās un profesionālās pilnveides iespējas.</p> <p>Plānot profesionālo pilnveidi, apgūstot jaunas zināšanas un pieredzi.</p> <p>Piedalīties kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumos.</p> <p>Sekot līdzi nozares aktualitātēm.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Pašnovērtējuma mehānismi.</p> <p>Vispārējās profesionālās ētikas normas.</p> <p>Mācīšanās stratēģijas.</p>	Spēja novērtēt un pastāvīgi pilnveidot savas profesionālās kompetences.	4.LKI līmenis
5.5.	Uzturēt dienesta pienākumu veikšanai atbilstošu fizisko sagatavotību un veselību	<p>Zināt savu fiziskās sagatavotības līmeni.</p> <p>Pārzināt normatīvās prasības fiziskajā sagatavotībā.</p> <p>Mērķtiecīgi pilnveidot savu fizisko sagatavotību.</p> <p>Atbildīgi piedalīties ikgadējā fiziskās sagatavotības pārbaudē.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Fiziskās sagatavotības treniņu raksturojums, līdzekļi un metodes.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Fiziskās sagatavotības normatīvu prasības un ar tām saistītie tiesību akti;</p> <p>Spēka, ātruma un izturības attīstības treniņi. Stiepšanās vingrinājumi pirms un pēc treniņa.</p>	Spēja uzturēt dienesta pienākumu veikšanai atbilstošu fizisko sagatavotību.	4.LKI līmenis

5.6.	Atbilstoši 4. sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar darba/dienesta tiesību jautājumiem.	<p>Ievērot tiesību normas, kas regulē darba/dienesta tiesiskās attiecības.</p> <p>Ievērot amatpersonas tiesības un pienākumus.</p> <p>Ievērot iekšējās kārtības noteikumus.</p> <p>Ievērot ētikas normas.</p> <p>Sadarboties komandā, konstruktīvi komunicēt dažādās vidēs.</p> <p>Pieņemt patstāvīgi lēmumus savas kompetences ietvaros, risinot profesionālos jautājumus.</p> <p>Atbildēt par savu darba rezultātu.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Darba/dienesta tiesību normatīvie akti.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Amatpersonas tiesības, pienākumi un atbildība. Iekšējie kārtības noteikumi. Ētikas normas. Saskarsmes psiholoģija.</p>	<p>Spēja veikt darba uzdevumus, ievērojot tiesību aktu prasības.</p> <p>Spēja ievērot darba/dienesta vietas iekšējās kārtības noteikumus.</p> <p>Spēja efektīvi komunicēt ievērojot ētikas normas konstruktīvas komunikācijas principus un efektīvi iesaistīties komandas darbā un sekmīgi sadarboties darba kolektīvā.</p> <p>Spēja pieņemt patstāvīgus lēmumus.</p>	4.LKI līmenis
5.7.	Atbilstoši 4. sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar darba aizsardzības, vides aizsardzības un civilās aizsardzības jautājumu risināšanu.	<p>Organizēt darba vietu atbilstoši darba aizsardzības un vides aizsardzības prasībām.</p> <p>Identificēt iespējamos riskus, veicot darba uzdevumu.</p> <p>Rīkoties atbilstoši elektrodrošības, darba aizsardzības un vides aizsardzības prasībām.</p> <p>Rīkoties iestādes/uzņēmuma vai valsts mēroga ārkārtējā situācijā atbilstoši civilās aizsardzības plāniem.</p> <p>Atbildīgi rīkoties ārkārtējā situācijā un izņēmuma stāvokļa laikā, ievērojot valsts noteiktos regulējumus.</p> <p>Rīkoties atbilstoši “zaļās domāšanas” un ilgtspējīgas attīstības</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Darba aizsardzības sistēma. Civilās aizsardzības sistēma. Vides aizsardzības sistēma. Ārkārtējās situācijas un izņēmuma stāvokļa normatīvais regulējums.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Darba aizsardzības noteikumi. Drošības signāli un zīmes. Droši un ergonomiski darba paņēmieni. Rīcība darba vides risku iestāšanās gadījumā. Vides aizsardzības noteikumi. “Zaļās domāšanas” principi. Elektrodrošības noteikumi. Rīcība ugunsgrēka gadījumā. Civilās aizsardzības noteikumi. Rīcība ārkārtējā situācijā.</p>	<p>Spēja organizēt, izmantot un uzturēt drošu darba vidi un atbildīgi veikt darba uzdevumus, ievērojot darba aizsardzības, vides aizsardzības, elektrodrošības un civilās aizsardzības prasības.</p> <p>Spēja kritiski savas kompetences ietvaros novērtēt darba vides riska faktoros un droši ekspluatēt tehniku, instrumentus, aprīkojumu un individuālos aizsardzības līdzekļus.</p> <p>Spēja veikt darba uzdevumus atbildīgi ievērojot vides aizsardzības prasības.</p> <p>Spēja rīkoties atbilstoši “zaļās domāšanas” un ilgtspējīgas</p>	4.LKI līmenis

		principiem.		attīstības principiem. Spēja atbildīgi rīkoties ārkārtējā situācijā un izņēmuma stāvokļa laikā un apzināties savu atbildību nacionālās drošības saglabāšanā.	
5.8.	Pildīt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbību reglamentējošas tiesību normas un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta rīkojumos noteiktās prasības.	<p>Labi pārzināt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbību reglamentējošas tiesību normas un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta rīkojumos noteiktās prasības.</p> <p>Apzinīgi pildīt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbību reglamentējošas tiesību normas un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta rīkojumos noteiktās prasības.</p> <p>Pildīt augstākstāvošo amatpersonu likumīgos rīkojumus un uzdevumus.</p> <p>Precīzi un ātri izpildīt komandiera rīkojumu.</p> <p>Zināt savus uzdevumus.</p> <p>Ievērot ārējā izskata un savstarpējo attiecību prasības.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta funkcijas, uzdevumi un struktūra. Tiesību akti ārējā izskata un savstarpējo attiecību jomā.</p> <p><u>Lietotāja līmenī:</u> Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbību reglamentējošas tiesību normas. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta rīkojumos noteiktās prasības. Ierindas paņēmieni uz vietas un kustībā.</p>	Spēja zināt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbību reglamentējošas tiesību normas un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta rīkojumos noteiktās prasības. Spēja pildīt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbību reglamentējošas tiesību normas un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta rīkojumos noteiktās prasības. Spēja saprast un precīzi pildīt komandiera rīkojumus.	4.LKI līmenis

Vispārīga informācija	
Profesijas standarta iesniedzējs	<p>Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests</p> <p>Profesijas standarta izstrādes darba grupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mārtiņš Baltmanis - Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta priekšnieks, pulkvedis, darba grupas vadītājs; - Intars Zitāns - Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta priekšnieka vietnieks, ģenerālis, darba grupas vadītāja vietnieks; - Jānis Grīnbergs - Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta priekšnieka vietnieks, pulkvedis; - Guntars Šaripo - Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Operatīvās vadības pārvaldes Ugunsgrēku dzēšanas un glābšanas darbu nodaļas priekšnieks, pulkvežleitnants; - Iveta Uka - Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Ugunsdrošības uzraudzības pārvaldes Ugunsdrošības normatīvu nodaļas priekšiece, pulkvede; - Elga Ballaha, Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledžas direktora vietniece (Izglītības koordinācijas nodaļas priekšiece), pulkvežleitnante; - Zane Lunta, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Personāla pārvaldes priekšiece; - Nora Lakatiņa, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Personāla pārvaldes Profesionālās apmācības nodaļas vadītāja; - Antra Ropāja – Šāvele, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Personāla pārvaldes Profesionālās apmācības nodaļas vecākā speciāliste.
Profesijas standarta ekspertu darba grupa	<ul style="list-style-type: none"> - Gints Rozenbils – Iekšlietu ministrijas Personālvadības un administratīvā departamenta Personālvadības nodaļas vecākais referents; - Guntars Šaripo - Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Operatīvās vadības pārvaldes Ugunsgrēku dzēšanas un glābšanas darbu nodaļas priekšnieks, pulkvežleitnants, iesniedzējs; - Nora Lakatiņa – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Personāla pārvaldes Profesionālās apmācības nodaļas vadītāja, iesniedzēja; - Andris Molotans – Latvijas Koledžu asociācijas eksperts, Ugunsdzēsības un civilās aizsardzības koledžas Ugunsdzēsības un glābšanas darbu katedras vadītājs, pulkvežleitnants; - Armands Augustāns – Latvijas Iekšlietu darbinieku arodbiedrības valdes priekšsēdētājs, eksperts; - Inese Paudere - Valsts izglītības satura centra Izglītības satura departamenta Izglītības satura atbalsta nodaļas vecākā eksperte.
Profesijas standarta atzinums	Iekšlietu ministrijas 2023. gada 15. jūnija atzinums Nr. 1-23/1500 “Par VUGD ugunsdzēsēja glābēja un ugunsdzēsēja profesijas standartu projektu saskaņošanu”
Profesionālās kvalifikācijas prasību saskaņošana PINTSA	09.08.2023.

Profesijas standarta iepriekš saskaņotās redakcijas	2008. gada 19. jūnijā
--	-----------------------